

Informatienota raad

Verantwoording over het informatiebeheer in 2020

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 31 augustus 2021
Registratienummer: 21bs00092

Kennisnemen van

Het feit dat de gemeente onder toezicht is geplaatst door het Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Brabant. Dit omdat we drie jaar op rij de beoordeling 'voldoet gedeeltelijk' kregen van het IBT. Met name omdat het college in het jaarverslag te generiek rapporteert over de zorg voor het informatiebeheer.

Het feit dat uit een zelfevaluatie blijkt dat het informatiebeheer onvoldoende geborgd is. De bevindingen zijn beschreven in het 'Verslag over de zorg voor en de uitvoering van het archief en informatiebeheer door de gemeente Veldhoven in 2020' dat met deze nota wordt aangeboden.

Inleiding

De Archiefwet 1995 is regelgevend voor het informatiebeheer. Onder die wet is het college de zorgdrager voor het informatiebeheer. De zorgdrager draagt de ambtelijke organisatie op het informatiebeheer uit te voeren. De ambtelijke organisatie doet jaarlijks verslag aan de zorgdrager over de uitvoering van het informatiebeheer. Het college doet verslag aan de raad over de uitvoering van de zorg voor het informatiebeheer.

Kernboodschap

Dit jaar bleek dat het informatiebeheer en de verslaglegging daarover verbeterbaar zijn. We zijn hierover in gesprek met de provincie. We hebben het beheer aan de normen getoetst en een verslag over het beheer in 2020 opgesteld.

We zetten de komende tijd extra in op de verbetering en borging. Dat vraagt om een uitbreiding van de formatie, gedeeltelijk tijdelijk en gedeeltelijk structureel. Die uitbreiding zullen we integraal afwegen bij de begrotingsbehandeling.

Vervolg

We stellen een plan van aanpak op en voeren dat uit in 2021-2022. Het college monitort de uitvoering en brengt de raad via de reguliere cyclus op de hoogte.

Communicatie en samenspraak

We hebben hierover intensief contact met de provincie en het RHCe.

Bijlagen

- Toezichtoordeel 2020 van IBT Provincie Noord-Brabant (Next 21.612013);
- Verslag over de zorg voor en de uitvoering van het archief en informatiebeheer door de gemeente Veldhoven in 2020 (Next 21int19650).

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Veldhoven
Postbus 10101
5500 GA VELDHOVEN

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Toezichtoordeel Informatie- en Archiefbeheer 2020

Geacht college,

Door erop toe te zien dat de lokale overheden hun maatschappelijke taken goed uitvoeren, dragen we bij aan een bestendig en veilig Brabant met een sterk openbaar bestuur. Een bestuur waar de inwoners op kunnen vertrouwen. Respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen en raden is het uitgangspunt.

Bij de uitvoering van ons systematisch toezicht vragen we gemeenten in Noord-Brabant voor 15 juli 2020 het verslag archiefbeheer over 2019, naar ons toe te sturen. Een verslag over het archiefbeheer hebben wij van uw gemeente niet mogen ontvangen. In plaats daarvan is verwezen naar uw jaarstukken, die onderdeel zijn van het Financieel Toezicht. In de jaarstukken is een korte alinea opgenomen dat uw informatievoorziening beschrijft.

Op basis van de criteria uit het Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht van dit jaar zouden wij uw gemeente als 'voldoet niet' moeten beoordelen. Echter, in een mailwisseling die eind juli/begin augustus met uw gemeente heeft plaatsgevonden, is verklaard dat er geen 'voldoet niet' toegekend zou worden. Als gevolg hiervan beoordelen wij uw gemeente voor wat betreft ons systematisch toezicht op het informatie- en archiefbeheer voor de derde keer op rij als **voldoet gedeeltelijk**.

Informatie- en archiefbeheer

Toegankelijke en betrouwbare overheidsarchieven zijn essentieel voor goed bestuur. Hierbij is het op orde zijn van de digitale en papieren archivering een voorwaarde om alle andere overheidstaken goed uit te kunnen voeren.

Datum

24 december 2020

Ons kenmerk

C2267318/4813497

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

E.J.J. (Erik) Baas

Telefoon

06-18 30 31 18

Email

ebaas@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Wanneer overheidsarchieven niet volledig en betrouwbaar zijn, belemmert dat een goede bedrijfsvoering en de verantwoording naar de samenleving.

Voor ons toezicht op het informatie- en archiefbeheer sluiten we aan bij de aanbeveling van de VNG dat het college de raad jaarlijks informeert over archiefzorg en -beheer van het voorafgaande jaar¹.

Voor de beoordeling van uw verslag baseren we ons op de volgende vijf thema's:

Datum

23 december 2020

Ons kenmerk

C2267318/4813497

KPI-nr	Omschrijving
1	Lokale regelingen
3	Ordering, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden
4	Digitale archiefbescheiden in het bijzonder
6	Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats
7	Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots

Criteria waaraan wij toetsen

Uw verslag aan de raad beoordelen we aan de hand van de volgende criteria:

Oordeel	Criteria
Voldoet	U brengt jaarlijks verslag uit aan de raad, beschrijft minimaal de 5 prioritaire thema's - indien nodig - de voorgenomen verbetertrajecten en stuurt ons een afschrift hiervan voor 15 juli.
Voldoet gedeeltelijk	U brengt jaarlijks verslag uit aan de raad, maar beschrijft niet alle 5 prioritaire thema's of alle benodigde verbetertrajecten of de beschreven verbetertrajecten voldoen niet. U stuurt ons het verslag aan de raad in afschrift voor 15 juli.
Voldoet niet	U brengt geen verslag uit aan de raad of een afschrift van het verslag is niet voor 15 juli naar ons toegestuurd.

Oordeel

Wij baseren ons oordeel vooral op de kwaliteit van het proces van verslaglegging en de aanwezigheid van een goed verbeterplan. Dit oordeel kan daardoor afwijken van de bevindingen en het oordeel dat de archivaris in zijn verslag aan u beschrijft. Deze zijn vooral op de inhoud gericht.

Wij ontvingen van u geen verslag archiefbeheer. In plaats daarvan verwees u ons naar de alinea Informatievoorziening die in uw jaarstukken is opgenomen. De jaarstukken zijn door uw raad op 7 juli jl. vastgesteld.

---

¹ VNG-Handreiking Horizontale verantwoording Archiefwet 1995 via Kritische Prestatie Indicatoren, april 2013, hoofdstuk 2.4.2 frequentie van het verslag.

Op 21 december hebben we naar aanleiding van het dossier, contact met uw gemeente opgenomen om te verifiëren dat er daadwerkelijk geen verslag is ingediend. Dit werd bevestigd. In het ambtelijk overleg dat op 8 november 2019 naar aanleiding van uw tweede jaar op rij van het toezichtoordeel *voldoet gedeeltelijk* met uw organisatie heeft plaatsgevonden in het bijzijn van de archivaris, zijn afspraken gemaakt over de kwaliteit en tijds inzending van de stukken over het verslagjaar 2019. Deze afspraken gaven ons vertrouwen en op basis daarvan hebben wij er op dat moment van afgezien om u onder *actief toezicht* te plaatsen.

Datum

23 december 2020

Ons kenmerk

C2267318/4813497

Aangezien dit het derde opeenvolgende jaar is dat we uw verslag als 'voldoet gedeeltelijk' beoordelen, kunnen wij nu niet anders dan in overeenstemming met ons interventieproces u alsnog onder *actief toezicht* te plaatsen. U bevindt zich nu in fase 3a van dit proces, de fase waarin op ambtelijk niveau, concrete afspraken worden gemaakt, bewaakt en beoordeeld om de tekortkomingen op korte termijn te herstellen.

Uw gemeente krijgt de kleur 'oranje' op de kaart, die wij in het eerste kwartaal van volgend jaar op onze website www.brabant.nl/ibt zullen publiceren.

Gevraagde acties van uw kant

Wij gaan vanaf 2021 de beoordeling van het verslag archiefbeheer op een andere wijze inrichten. Wat dat voor uw gemeente betekent, beschrijven we in het Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht 2021. Separaat hiervan zullen we u hierover begin 2021 informeren.

Desalniettemin vragen wij u voor 15 juli 2021 het volgende aan ons op te leveren:

- A. Een volledig KPI-verslag van uw archivaris.
- B. Een verslag dat exclusief over het informatie- en archiefbeheer gaat van uw college aan de raad, waarin u beschrijft op welke punten u niet aan de Archiefwet voldoet.
- C. Een goed uitgewerkt en SMART beschreven Verbeterplan, waarin ten minste de aanbevelingen van de archiefinspectie 1-op-1 zijn overgenomen en SMART uitgewerkt in concrete verbeteringen.

Tevens verzoeken wij uw gemeente in de eerste week van januari 2021 contact op te nemen met onze contactpersoon om ten minste twee ambtelijke voortgangsgesprekken te plannen voor 15 juli 2021.

In verband met de rol van de gemeenteraad in de horizontale verantwoording dient u uw raad over het oordeel te informeren.

Totaal overzicht eind dit jaar

In het eerste kwartaal van volgend jaar zullen we u een totaaloverzicht sturen van de uitkomsten van ons systematisch toezicht op de gebieden Archieftoezicht,

Financieel toezicht, Huisvesting vergunninghouders, Monumentenzorg,
Omgevingsrecht en Ruimtelijke Ordening.

Datum

23 december 2020

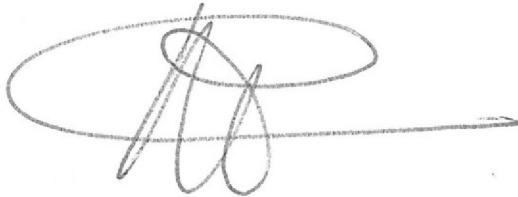
Ons kenmerk

C2267318/4813497

Tot slot

Voor het plannen van de voortgangsgesprekken en voor het stellen van vragen,
kunt u contact opnemen met de heer E.J.J. Baas van ons team IBT informatie- en
archiefbeheer. Hij is bereikbaar via telefoonnummer 06-18 30 31 18.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'N' followed by a horizontal line extending to the right.

N. Wester MSc,
programmamanager Kwaliteit Openbaar Bestuur

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

**Verslag over de
zorg voor en de
uitvoering van het
archief en informatiebeheer
door de gemeente
Veldhoven in
2020**

Auteur : Kees Sassen
Datum : 24 augustus 2021
Kenmerk : 21int19650

Inleiding

Als zorgdrager voor het informatiebeheer doet het college jaarlijks verslag aan de gemeenteraad over het uitgevoerde archief- en informatiebeheer. Over eerdere jaren was dat verslag generiek en opgenomen in het algemene jaarverslag. Dit eerste specifieke verslag gaat over het jaar 2020.

De reden is dat het interbestuurlijk toezicht (IBT) van de provincie vindt dat de verslaglegging in het algemene jaarverslag de laatste drie jaar te beperkt was. Om die reden heeft het IBT de gemeente dit jaar onder actief ambtelijk toezicht geplaatst, om een verbetering te ondersteunen.

Het beeld dat we in dit verslag van het informatiebeheer schetsen is afgeleid uit een zelfevaluatie die we gedaan hebben op de kritische prestatie-indicatoren (KPI-en) voor het informatiebeheer. Bij toetsing daarop blijkt dat het beheer moet verbeteren om de kwaliteit van informatie voldoende te borgen voor alle informatiedoelen.

Dat dit nodig is merken we met name in de digitale werkelijkheid van nu waar het traditionele informatiebeheer, afgestemd op een fysieke papieren werkelijkheid, onvoldoende ondersteuning biedt. Eerder dit jaar gaf het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) als toezichthouder een bevestiging van dit beeld.

Informatiebeheer

In de bedrijfsprocessen wordt informatie verwerkt en opgeslagen. Het informatiebeheer is erop gericht die informatie ongewijzigd te bewaren. Dat bewaren dient om ervoor te zorgen dat de informatie beschikbaar is en blijft. Niet alleen voor de gemeente zelf, om die te kunnen raadplegen voor en hergebruiken in de werkprocessen, maar met name ook voor burgers en de gehele maatschappij, in de kaders van de openbaarheid, van de verantwoording over het handelen, van het hergebruik van overheidsinformatie en van het behouden van het cultureel erfgoed.

Als informatie voor deze informatiedoelen niet van voldoende kwaliteit is lopen we risico's bij alle verwerkingen van informatie. Dat wil zeggen in alle werkprocessen en in de opvolging ervan en in de verantwoording daarover.

De functies van het informatiebeheer zijn het mogelijk maken van en begeleiden van de opslag, het in bewaring nemen, het bewaren, het behouden, het leveren en het vernietigen of overdragen van informatie.

Nieuws onder de zon

De VNG publiceerde in 2020 een verbeterde set KPI-en die meer aansluit op het beheer van digitale informatie.

Het RHCe keek als toezichthouder voor het informatiebeheer in 2021 voor het eerst door de KPI-bril naar het informatiebeheer door de gemeente.

Vanaf 2020 kiest het IBT ervoor meer impact te hebben op het informatiebeheer bij gemeenten en doet dat door het toezicht minder 'sober en op afstand' uit te voeren.

Algemeen beeld

Uit de zelfevaluatie blijkt dat met name het beheer van digitale informatie sterk verbeterbaar is. Dat beheer is niet goed in de werkprocessen ingebed. Dat komt voor een deel omdat het op de werkvloer gezien wordt als een aparte functie die de procesgang belast en hindert. De werkdruk is hierin een belangrijke factor. Dit vraagt om beleid en om bewustwording.

We hebben geen kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer. Daardoor kan het beheer niet geborgd zijn. Dat betekent dat we niet weten hoe het ervoor staat en dat er niet goed over gerapporteerd kan worden. Dat systeem is onmisbaar omdat het samen met het beleid het fundament is onder het beheer. Gelukkig zijn we al zo ver met het opstellen ervan dat we het al dit jaar beschikbaar kunnen hebben.

Ook is er geen specifiek beleid voor het informatiebeheer. Dat moeten we nog dit jaar opstellen omdat daarin is vastgelegd welke normen we volgen en welke doelen we ons stellen.

Het gevolg is dat we niet goed weten welke informatie we hebben, waar die zich bevindt en wat de structuur en informatiewaarde zijn. 'Is dit de laatste versie?' en 'is dit alles?' zijn gestelde vragen. We gaan dit in beeld brengen door te inventariseren. De gevonden informatie brengen we dan onder het informatiebeheer. Dit moest de hoogste prioriteit krijgen en we zijn er al mee begonnen.

Uit de inventarisatie zal blijken dat een deel van de informatie volgens wettelijke termijnen (al langer) vernietigbaar is. We gaan die informatie direct toegankelijk maken en dan gecontroleerd vernietigen.

De formatie voor het informatiebeheer is te beperkt en de medewerkers zijn niet voldoende gekwalificeerd gebleken voor het beheer van digitale informatie. Daar bovenop betekent de uitvoering van het plan van aanpak dat een inhaalslag gemaakt wordt. Een uitbreiding van de formatie op een hoger deskundigheidsniveau is noodzakelijk.

Plan van Aanpak

Verbeteren gaat niet vanzelf en daar maken we een plan voor. De uitvoering zal tenminste twee jaar duren en daarna nog uitwerken. Dat is nu nog een plan op hoofdlijnen omdat we veel nog niet zeker en precies weten. Eerst onderzoeken en een maatwerk plan maken kan niet omdat we dit verslag voor eind september moeten aanbieden. Dat is een harde deadline en het IBT zal het toezicht opschalen als we die niet halen.

Eind dit jaar zal het plan concreter ingevuld zijn en zijn we voor een deel al begonnen met de uitvoering. We zullen daarover rapporteren in het verslag over 2021. Daarna zullen we per kwartaal aan de zorgdrager en het IBT rapporteren over de voortgang.

KPI-en op hoofdlijnen

Hier is het generieke beeld in het jaarverslag ingevuld met het uitgevoerde beheer en de belangrijkste verbeteringen:

KPI 1 Lokale regelgeving

Het Besluit informatiebeheer moet aangepast worden op een aantal onderdelen. Het informatiebeheer moet meer expliciet opgenomen worden in de mandatenregeling.

KPI 2 Interne kwaliteitszorg en toezicht

Het beleid voor het informatiebeheer wordt vastgelegd. Er wordt een kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer beschreven en toegepast. Er wordt een systeembeschrijving voor de informatiestructuren opgesteld.

KPI 3 Ordening authenticiteit context toegankelijkheid en duurzaamheid

Dit is sterk verbeterbaar en verbetering wordt ingezet volgens het beleid en geborgd volgens het kwaliteitssysteem.

KPI 4 Digitale informatie

De digitale duurzaamheid is onvoldoende en wordt volgens het plan van aanpak gecontroleerd in lijn gebracht met de regels en normen en volgens het kwaliteitssysteem. We gaan een standaard voor metadata kiezen en in onze systemen implementeren.

KPI 5 Vernietiging en vervreemding

Alle achterstanden bij het vernietigen van fysieke informatie zijn in 2020 weggewerkt. Achterstallige vernietiging van digitale informatie wordt volgens het plan van aanpak uitgevoerd. Tot dat moment wordt vernietigbare informatie afgeschermd voor alle informatiedoelen.

KPI 6 Overbrengen naar de archiefbewaarplaats

Achterstanden in het overbrengen van fysieke informatie worden volgens het plan van aanpak weggewerkt. Het overbrengen van digitale informatie wordt volgens het plan van aanpak voorbereid en uitgevoerd.

KPI 7 Archiefruimten

De bewaaromstandigheden van fysieke en digitale informatie zijn goed.

KPI 8 Archiefbewaarplaats

Hierover doet het RHCe verslag.

KPI 9 Rampen calamiteiten en veiligheid

Het veiligheidsplan van de gemeente moet aangevuld worden voor het behoud en de vernietiging van informatie bij calamiteiten en in bijzondere omstandigheden.

KPI 10 Mensen en middelen

Er is een onbalans in de benodigde en de toegewezen capaciteit voor het informatiebeheer van de niet-overgebrachte digitale archieven. Daarbij moet er rekening mee gehouden worden dat gedurende een bepaalde tijd zowel de (nieuwe) digitale informatiebeheer taken als de oude fysieke informatiebeheer taken uitgevoerd moeten worden.

Er moet er op twee fronten meer sturing zijn op het inbedden van het informatiebeheer. Ten eerste op de werkvloer tijdens de uitvoering van de werkprocessen. Ten tweede in de informatiehuishouding waarin het informatiebeheer gelijkwaardig verbonden moet worden met de informatiebeveiliging en het informatiemanagement.